Dosya uzantısı ne işe yarar?

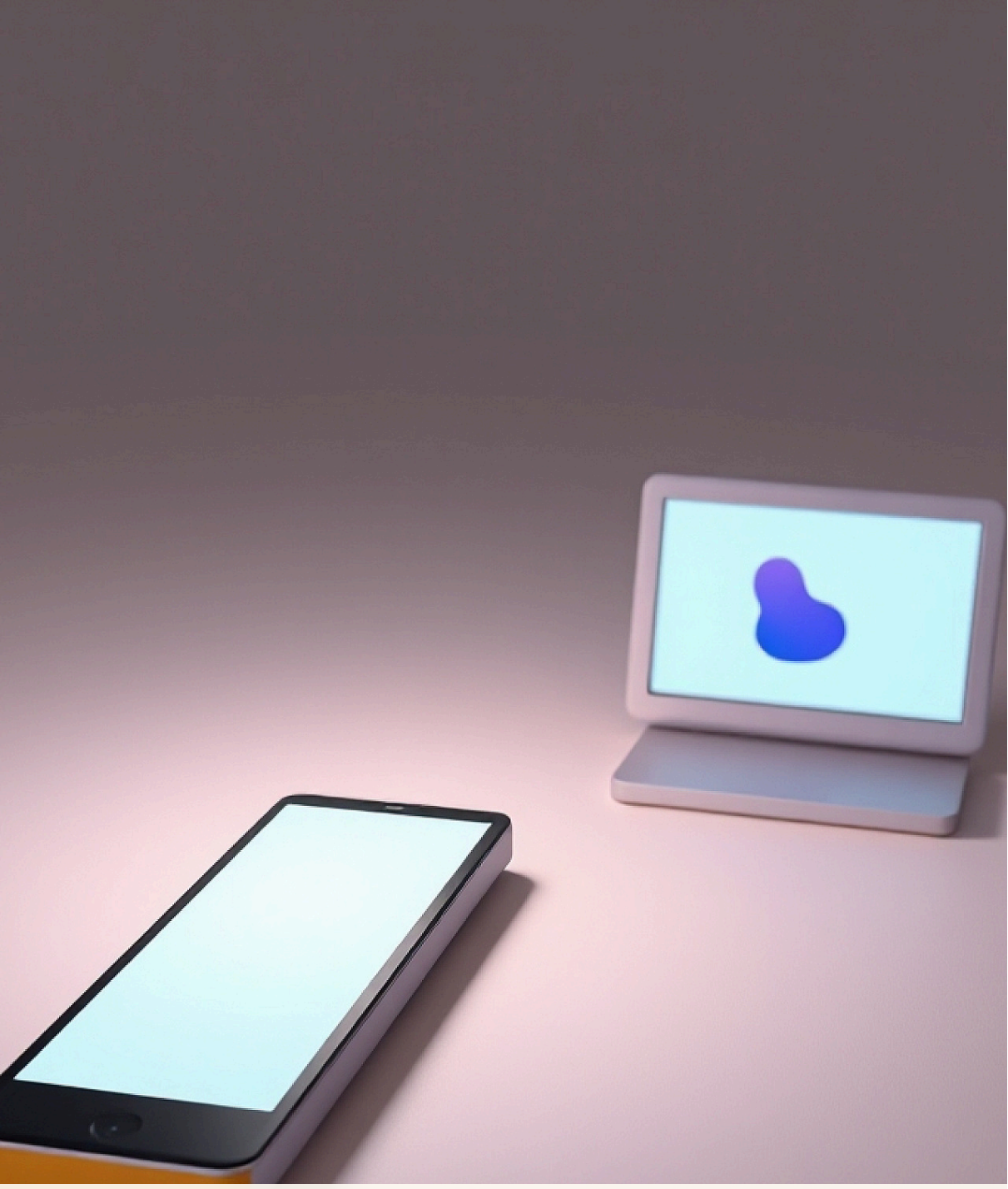

www.yzokul.com.tr

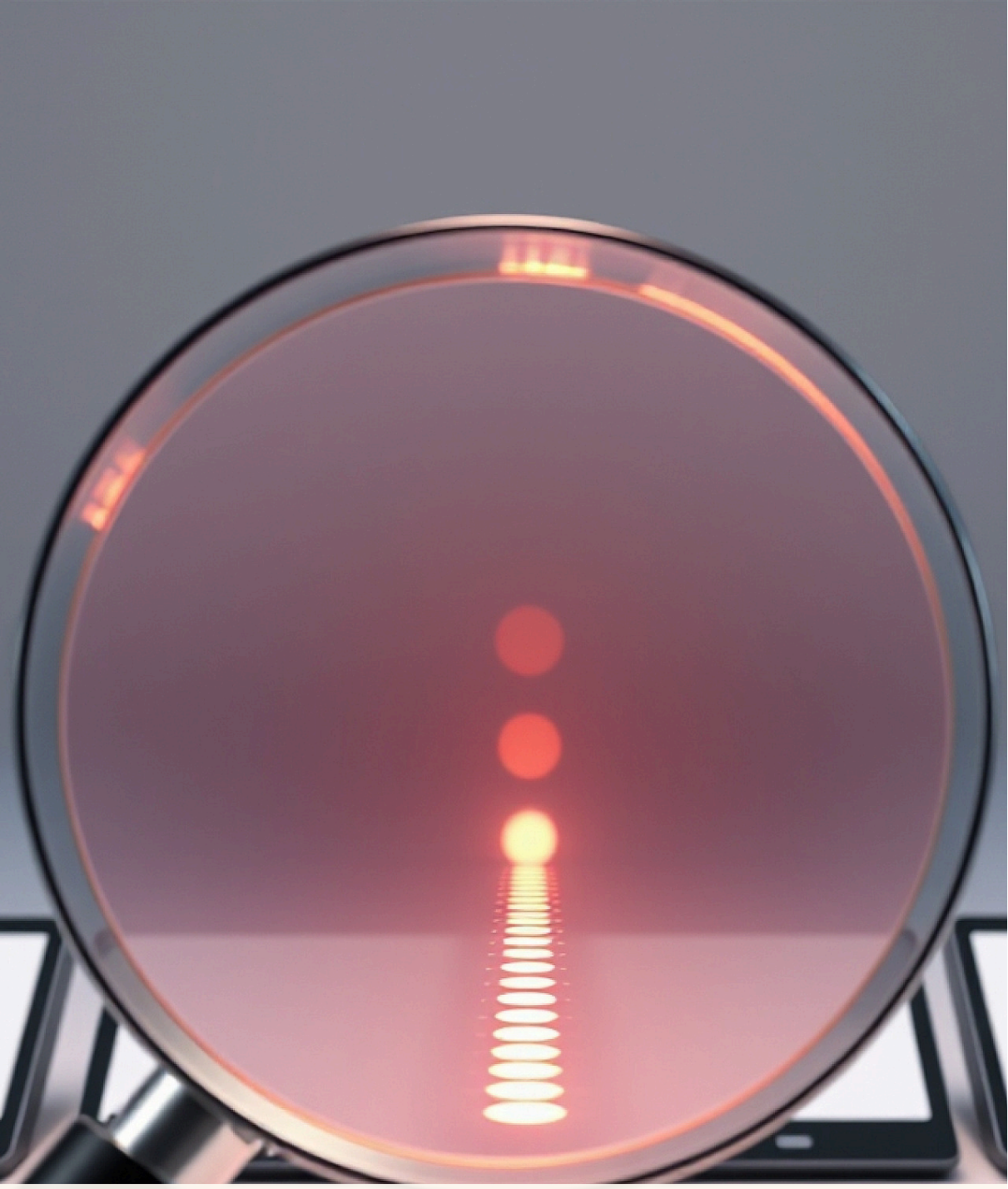
Dosya uzantısı ne işe yarar?

Tek bir sorun var: dosya uzantısı ne işe yarar? Kısa cevap, dosya uzantısının dosya adının son kısmı olduğudur. Genellikle dosya türünü, yani dosyanın içerdiği içeriğin türünü gösterir. Örneğin .txt sonu çoğunlukla düz metin dosyasına işaret eder. Bu son kısım, bilgisayarının ne tür bir dosyayla uğraştığını anlamasına yardımcı olur.

report.txt gibi basit bir dosya adına bak. İki kısmı vardır. İlk kısım olan report, senin ya da başka birinin seçtiği addır. İkinci kısım olan .txt, noktadan sonra gelen kısa bir son kısımdır. Birlikte tam dosya adını oluştururlar. Son kısım kısa ve sabittir; ad kısmı ise neredeyse istediğin her şey olabilir.

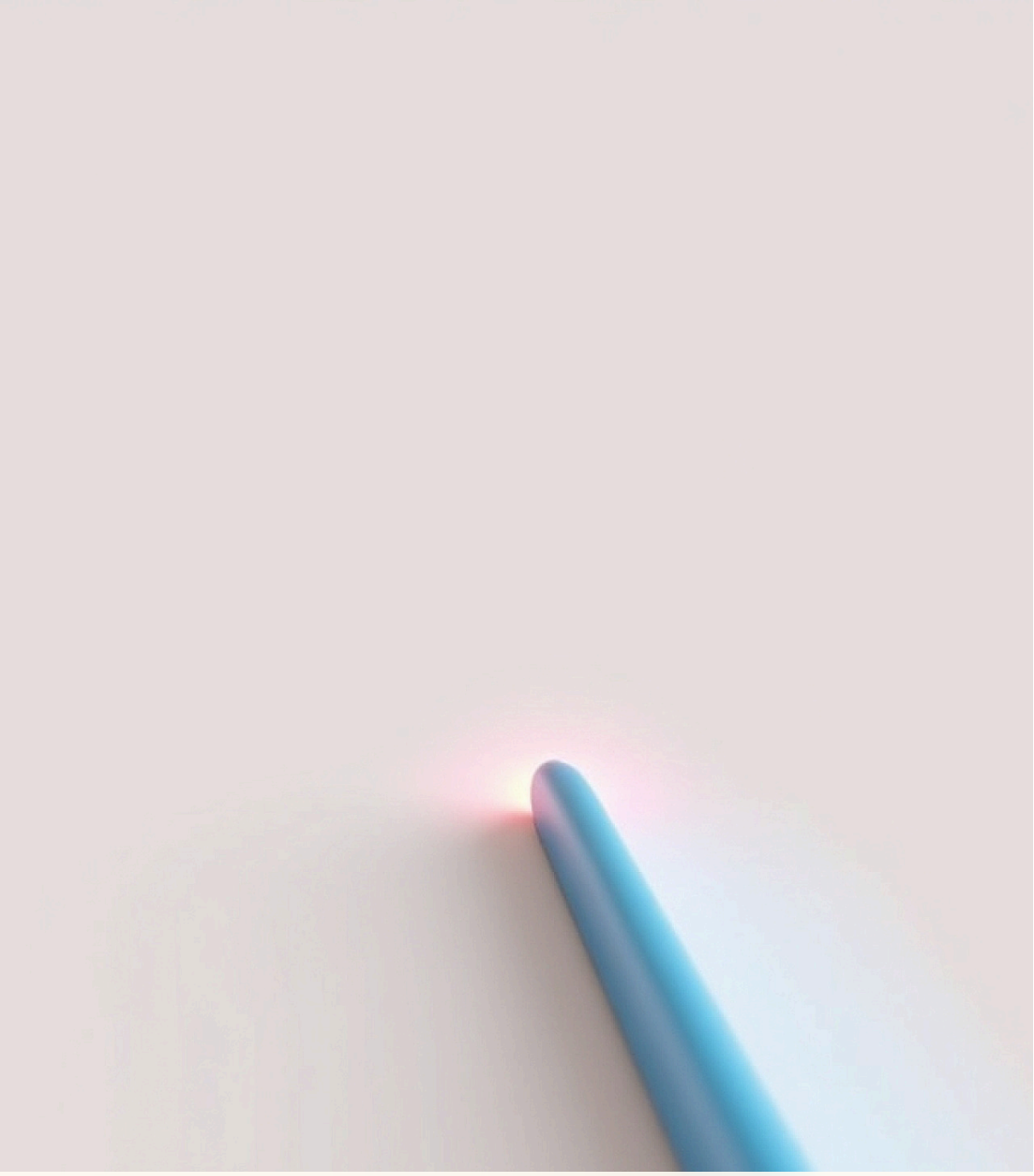
Bir dosya adında son noktadan sonraki kısmı göster. report.txt dosyasında son nokta txt'den önce gelir, yani uzantı .txt'dir. holiday.photo.jpg gibi bir adda son nokta jpg'den önce gelir, yani uzantı .photo değil .jpg'dir. Gerçek dosya uzantısını bulmak için her zaman son noktaya bak.

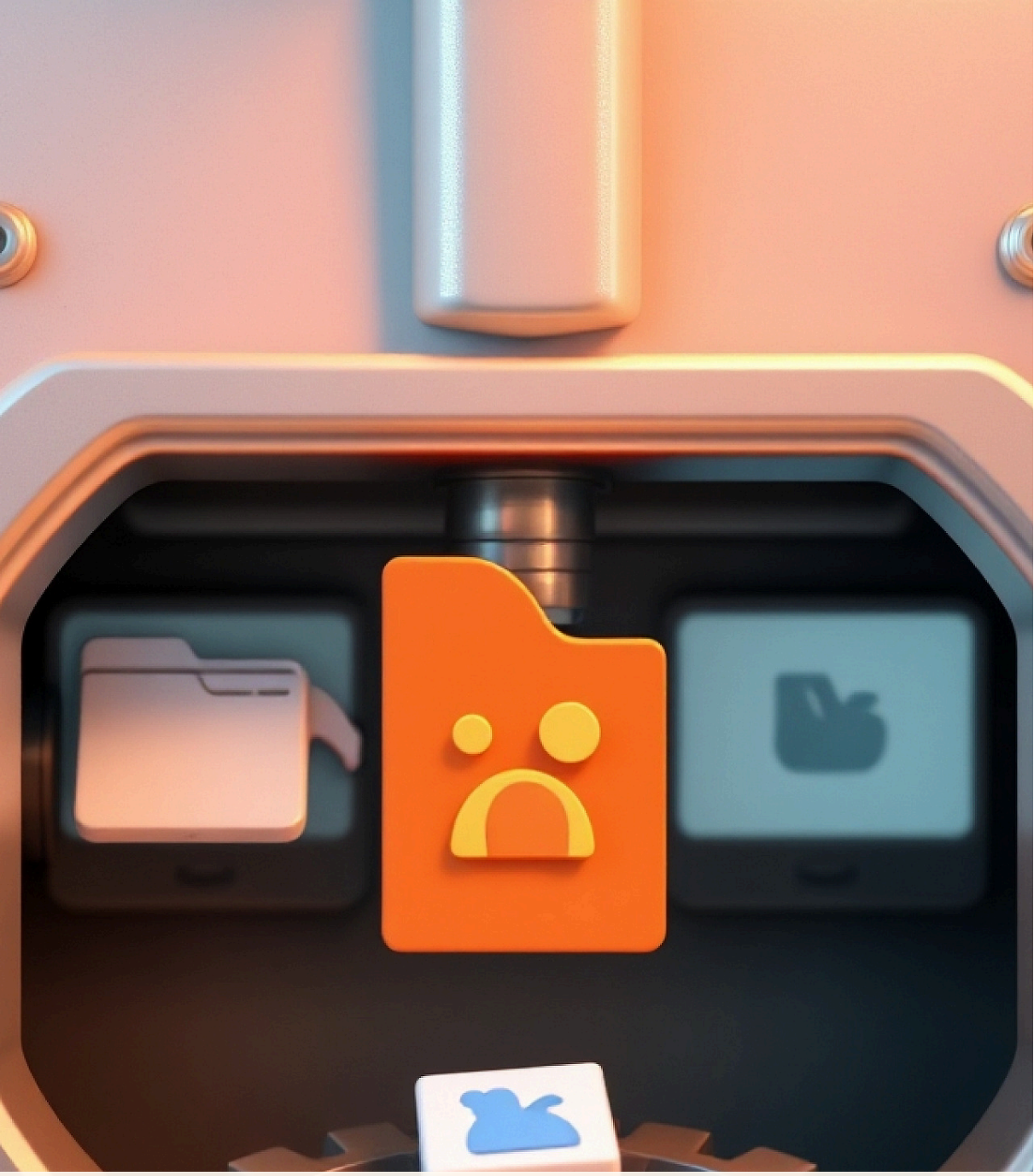
Uzantı genellikle dosyanın ne tür olduğunu söyler. .txt sonu çoğunlukla yalnızca harfler, sayılar ve basit simgeler içeren düz metin dosyası anlamına gelir. .jpg sonu çoğunlukla bir resim içeren görsel dosyası anlamına gelir. Uzantı, dosya türü için hızlı bir etikettir; böylece açmadan önce içinde ne olduğunu tahmin edebilirsin.

Çoğu bilgisayarda birkaç yaygın son görülür. .jpg sonu genellikle bir resim dosyasını, .mp3 sonu genellikle bir müzik dosyasını belirtir. .pdf sonu çoğunlukla her ekranda aynı görünen bir belgeyi belirtir. Her son, dosyanın içindeki içerik türüne dair bir ipucu verir. Bu sonlardan birkaçını öğrenmek dosyaları hızlıca tanımana yardımcı olur.

Uzantı genellikle .txt veya .jpg'de olduğu gibi bir noktayla başlar. Bu nokta bir ayırıcıdır: ad kısmının bittiği ve son kısmın başladığı yeri işaretler. Nokta olmadan bilgisayar hangi harflerin ad, hangilerinin uzantı olduğunu kolayca ayırt edemez. Noktanın kendisi sesli söylenmez; dosyanın bir txt dosyası ya da jpg dosyası olduğunu söylersin.

İşletim sistemleri ve programlar uzantıyı okur. İşletim sistemi, bilgisayarını çalıştıran ana yazılımdır; Windows veya macOS gibi. Bir dosyayı açtığında sistem, onu hangi programın işleyeceğine karar vermeye yardımcı olmak için son kısma bakar. Bu, dosyaları açmayı hızlandırır, çünkü bilgisayar her seferinde sıfırdan tahmin etmek zorunda kalmaz.

Bir .txt dosyası, düz metin yazmak ve okumak için bir program olan metin düzenleyicide açılabilir. Bir .jpg dosyası, resimlere bakmak için bir program olan görüntüleyicide açılabilir. Uzantı, bilgisayarın her dosya için uygun bir program seçmesine yardımcı olur. Son kısım sahip olduğun bir programla eşleşiyorsa dosya tek tıklama veya dokunuşla açılır.

Aynı ada ama farklı sonlara sahip iki dosyayı karşılaştır; örneğin photo.jpg ve photo.txt. Ad kısmı olan photo ikisinde de aynıdır. Yalnızca son kısım farklıdır. Bu fark, farklı bir dosya türüne işaret eder: biri muhtemelen resim, diğeri muhtemelen düz metindir. Onları ayırt eden kısım son kısımdır.

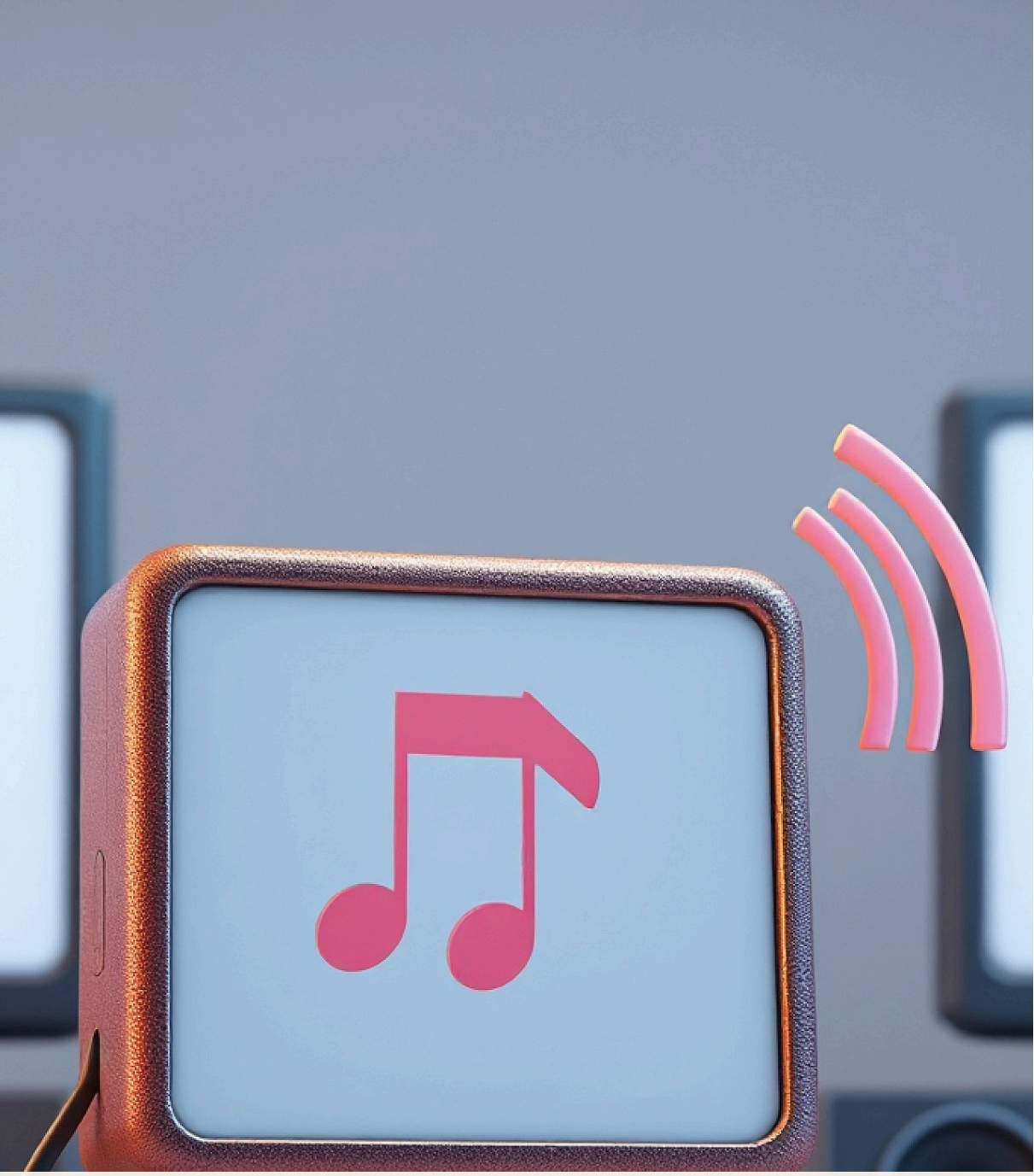
Bazı sistemler uzantıları varsayılan olarak gizler, bu yüzden photo.jpg yerine yalnızca photo görebilirsin. Gizli olsa bile son kısım tam dosya adında hâlâ vardır. Genellikle uzantıları göstermek için bir ayarı değiştirebilirsin; bu, gerçek dosya türünü görmene yardımcı olur. Son kısmı görmek, ne tür bir dosyan olduğunu anlamayı kolaylaştırır.

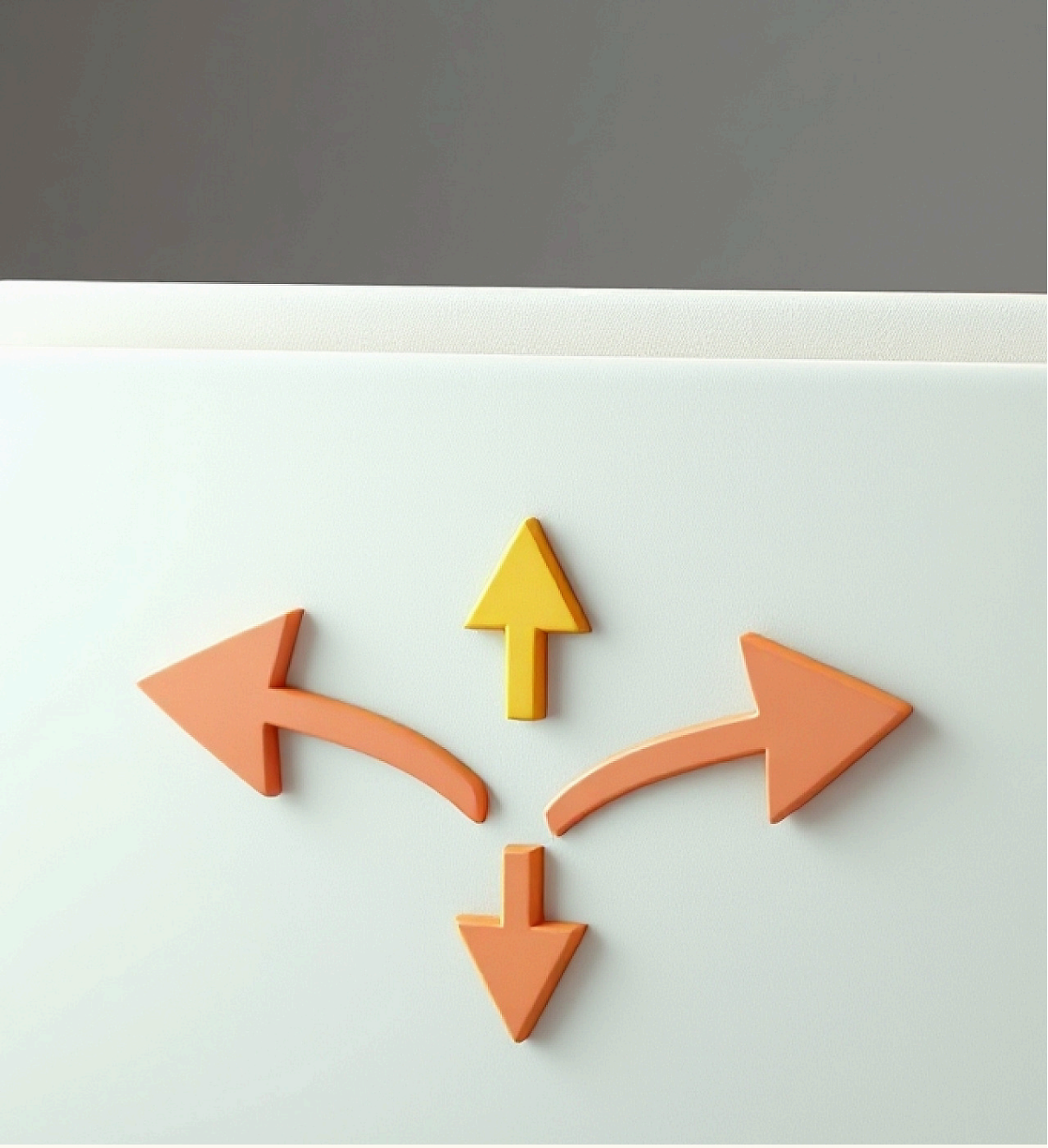
Son kısmı değiştirmek kolaydır. Bir dosyayı yeniden adlandırıp uzantısını değiştirebilirsin; örneğin .jpg'den .mp3'e. Bu, bir kutudaki etiketi değiştirmek gibi basit bir yeniden adlandırma işlemidir. Bilgisayar yeni sonu kabul eder ve ardından dosyayı farklı bir programla açmayı deneyebilir. Ancak yeniden adlandırma yalnızca etiketi değiştirir, içeriği değiştirmez.

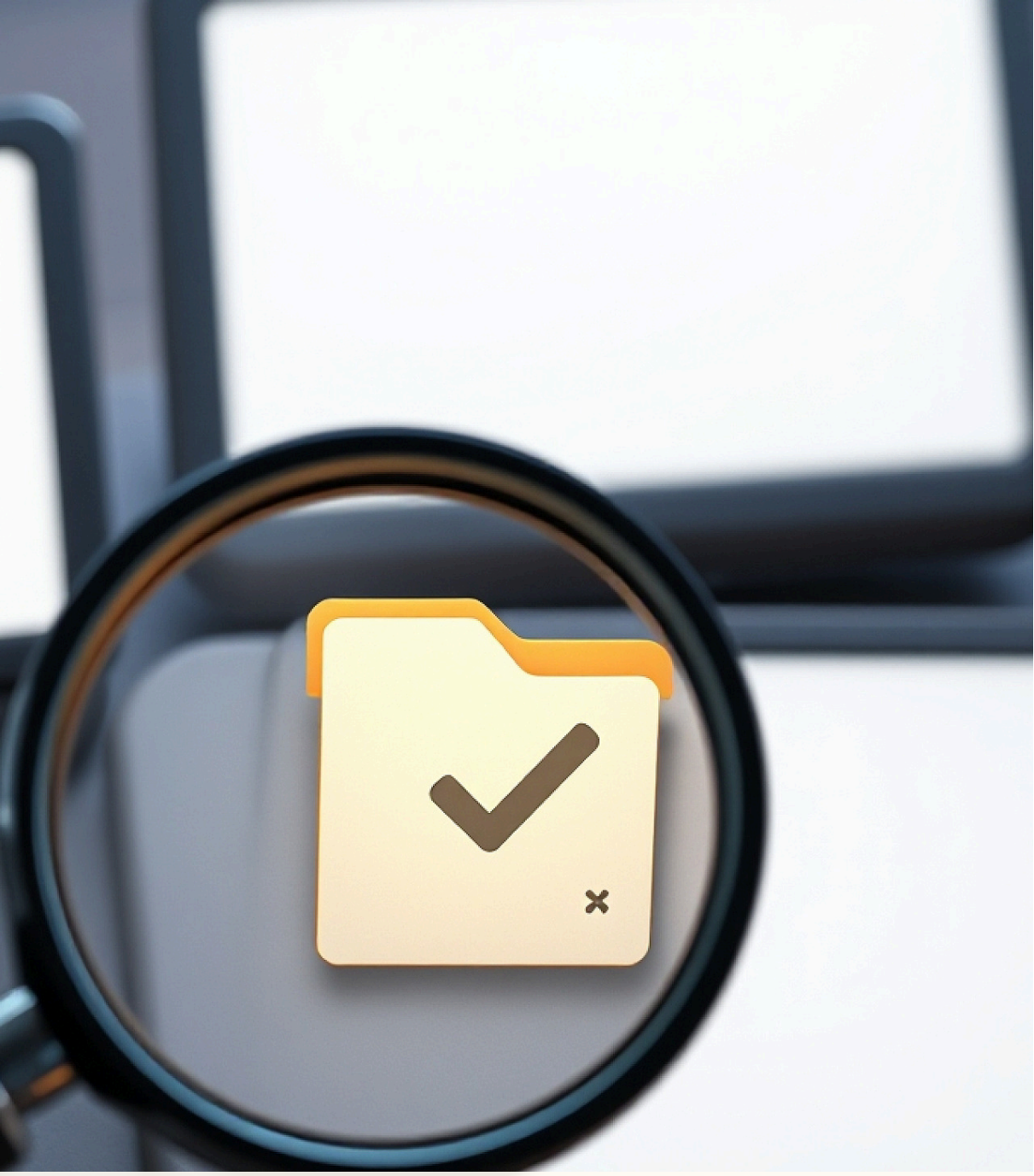
Uzantıyı değiştirmek dosyanın içindekini değiştirmez. İçerik, yeniden adlandırmadan öncekiyle tamamen aynı kalır. Dosya bir resim içeriyorsa, sonu değiştirdikten sonra da o resmi içerir. Uzantı yalnızca bir addır; dosyada saklanan verileri yeniden yazmaz veya dönüştürmez. Yeniden adlandırma ve dönüştürme çok farklı iki işlemdir.

Sonu .mp3 olacak şekilde yeniden adlandırılmış bir görsel dosyası düşün. Hâlâ müzik değil, bir resim içerir. Onu bir şarkı olarak çalmayı denediğinde çalışmayacaktır, çünkü içerik ses değildir. .mp3 sonu yalnızca artık gerçek içerikle eşleşmeyen bir etikettir. Bu, yeniden adlandırmanın bir dosyayı dönüştürmediğini açıkça gösterir.

İnsanlar kafaları karışır çünkü son kısım dosyayı tanımlıyormuş gibi görünür. .jpg'yi .mp3'e değiştirmenin bir resmi müziğe dönüştürdüğünü düşünmek kolaydır. Gerçekte son kısım yalnızca genellikle içerikle eşleşen bir etikettir. Etiket ile içerik uyuşmadığında sorunlar ortaya çıkar. Karışıklık, etiketi şeyin kendisiymiş gibi ele almaktan kaynaklanır.

Uzantıyı kanıt değil, yararlı bir ipucu olarak gör. Bir dosya açılmıyorsa son kısım gerçek içeriğiyle eşleşmiyor olabilir. Son kısmın seçtiği program, içindekiler için yanlış olabilir. Bu durumda gerçek içeriği okuyabilen farklı bir programa ihtiyacın olabilir. Son kısım bilgisayara yol gösterir, ancak dosya türünü garanti etmez.

Cevabı özetle: uzantı, genellikle dosya türünü gösteren ve bilgisayarın onu açacak bir program seçmesine yardımcı olan dosya adının son kısmıdır. Yaygın örnekler arasında metin için .txt, resimler için .jpg ve müzik için .mp3 bulunur. Son kısmı yeniden adlandırmanın dosyayı dönüştürmediğini unutma. İçerik aynı kalır, bu yüzden .mp3 olarak yeniden adlandırılan bir görsel hâlâ bir resimdir.